

divan

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ VE KAPSAM.....	3
2. TANIMLAR.....	3
3. GENEL İLKELER.....	5
4. POLİTİKANIN UYGULANMASI	6
4.1. Üçüncü Taraflar ve Durum Tespiti	6
4.2. Hediye ve Ağırılama	6
4.3. Siyasi Partilere Bağış Yapılması.....	7
4.4. Sponsorluklar ve Bağışlar.....	7
4.5. Kolaylaştırma Ödemeleri.....	7
4.6. Kamu Görevlileri ile Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerin İstihdamı ve Bu Kişilerle Kurulacak İş İlişkileri.....	7
4.7. Eğitim ve İşlemlerin İzlenmesi.....	8
4.8. Muhasebe Kayıtlarının Doğruluğu ve İşlemlerin Şeffaflığı	8
5. YETKİ VE SORUMLULUKLAR.....	9
6. YÜRÜRLÜK VE REVİZYON GEÇMİŞİ.....	9

1. AMAÇ VE KAPSAM

İşbu Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nın ("**Politika**") amacı, Divan Grubu'nun yolsuzluk ve rüşvetle mücadele etmek konusundaki kararlılığının bir yansıması olarak, Divan Grubu bünyesinde uygulanacak ilke ve kuralları belirlemektir.

Divan Grubu'nun tüm çalışanları ve yöneticileri, Koç Topluluğu ve Divan Grubu Etik İlkeleri'nin ayrılmaz bir parçası olan bu Politika'ya uygun hareket etmekle yükümlüdür. Divan Grubu, İş Ortakları'nın da ilgili taraf ve/veya işleme uygulanabilir olduğu ölçüde, bu Politika'ya uygun hareket etmelerini bekler ve bunu sağlamak için gerekli adımları atar.

İşbu Politikamız Koç Topluluğu Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nda yer alan temel ilke ve prensiplere dayanmakta olup Koç Topluluğu'nun ilgili politikasında değişen herhangi bir husus olması durumunda Politikamız da bu doğrultuda güncellenerek duyurulmaktadır.

2. TANIMLAR

"**Ağırlama**", yemek, kısa veya uzun süreli konaklama, seyahat ve ulaşım, sportif, kültürel veya diğer amaçlarla gerçekleştirilen sosyal organizasyonları içerir.

"**Bağış**", kamu yararına hizmet etmek ve sosyal bir hedefin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için kişi ve kurumlara (dernek, birlik ve diğer kar amacı gütmeyen kuruluşlar gibi); üniversitelere, okullara ve diğer özel veya resmi kuruluşlar ile organizasyonlara, herhangi bir karşılık beklemezsizin yapılan nakdi veya ayni (ürün veya hizmet sağlanması gibi) yardımları ifade eder.

"**BM Küresel İlkeler Sözleşmesi**"¹ insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele alanlarında iş dünyasının 10 temel sorumluluk alanını ele alan, sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik olarak evrensel olarak kabul edilen Birleşmiş Milletler (BM) bildirgelerine dayanan antlaşmayı ifade eder.

"**Devlet/Kamu Görevlisi**" genel olarak aşağıdakileri içerir fakat bunlarla sınırlı değildir:

- Yerel veya yabancı bir ülkede herhangi bir kamu kuruluşunda veya kamu iktisadi teşebbüsünde çalışanlar,
- Yerel veya yabancı bir ülkede bulunan herhangi bir siyasi partinin çalışanları, tüm siyasi adaylar,
- Yerel veya yabancı ülkede, herhangi bir yasama, yürütme veya yargı organında görevi bulunan kişiler,
- Ulusal, uluslararası mahkemelerde ya da yabancı devlet mahkemelerinde görev yapan hâkimler, jüri üyeleri veya diğer yargı görevlileri,
- Ulusal ya da uluslararası parlamentolarda çalışan görevliler veya temsilciler;

¹ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

- Bir hukuki uyuşmazlığın çözümü amacıyla başvuru tahkim yargılamasında görevli hakemler.

"Hediye", doğrudan veya aracılar vasıtasıyla verilen veya alınan indirim, hediye kartı, promosyonel ürün, işe alım sözü, nakit ve nakit benzeri, kredi, üyelik, hizmet, ayrıcalık gibi maddi değeri olan her türlü eşya veya fayda anlamına gelir.

"Divan Grubu/Şirket", Divan Turizm İşletmeleri A.Ş. ve bu şirket tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya müştereken kontrol edilen şirketleri, bu şirket nam ve hesabına işletilen konaklama, yiyecek içecek, perakende satış, ziyafet birimleri vb. işletmelerin tümünü ifade eder.

"İş Ortakları" tedarikçi, distribütör, bayi, müşteri, Şirket nam ve hesabına hareket eden her türlü temsilci, taşeron ve danışmanlar ile, Şirket ile arasında işletmecilik, kira vb. bir sözleşme ilişkisi bulunan üçüncü şahısları ve bu sayılanların çalışan ve temsilcilerini kapsar.

"Koç Topluluğu", Koç Holding A.Ş. ve Koç Holding A.Ş. tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya müştereken kontrol edilen şirketlerin tümünü ve Koç Holding A.Ş.'nin konsolide finansal raporunda yer alan iş ortaklıklarını (*Joint Ventures*) ifade eder.

"Kolaylaştırma Ödemeleri (veya "kolaylaştırma", "hızlandırma")", yapının hâlihazırda hakkı olan rutin devlet işlemini güvence altına almak veya hızlandırmak için yapılan, resmi olmayan, uygunsuz ödemelerdir.

"Nakit ve Nakit Benzeri", sayılanlar ile sınırlı olmamak üzere para, hediye çekleri, hediye kartları, indirimler, kıymetli evrak, kıymetli maden (Örn. Altın, gümüş ya da mücevherat) veya yakıt almak için kullanılan kuponlar ile belirli bir değeri ihtiva eden her türlü bilet ve benzeri belgeleri kapsar.

"Rüşvet", bir ticari işlem veya ilişkide usulsüz bir fayda elde etmek amacıyla, bir kamu görevlisine (doğrudan veya göstereceği bir başka kişiye) veya herhangi bir üçüncü kişiye, görevi gereği bir işi yapması veya yapmaması için değerli herhangi bir şey vererek, teklif ederek veya vadederek menfaat sağlamak ve bu yolla karşı tarafı yolsuzluğa teşvik etmek anlamına gelir. Bu tanımda geçen "değerli herhangi bir şey" tanımına, aşağıdaki kapsamda yer verilen fakat bunlarla sınırlı olmayan nitelikteki para, Hediye ve eğlence dahildir:

- Tarafsızlığı, performansı ve karar verme yeteneğini kısmen veya tamamen etkileyen veya etkileyebilecek nitelikte olan,
- Kamuoyu tarafından öğrenilmesi halinde itibar riskine sebebiyet verebilecek,
- Yürürlükteki mevzuatın ihlaline neden olabilecek,
- Rüşvet suçunun işlendiği algısına neden olabilecek veya
- Belirli bir görevi yerine getirmek için ayrıcalıklı bir muamele yapılmasına sebebiyet veren her türlü eylem.

"Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatı", ilgili işlem için geçerli olduğu ölçüde rüşvet ve yolsuzlukla ilişkili olan diğer ülkelere ait kanunlar dahil olmak üzere (örn. FCPA - Yurtdışı Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu, UKBA - Birleşik Krallık Rüşvet Kanunu, vb.) tüm mevzuat ve uluslararası anlaşmaları kapsamaktadır.

"Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi (PEP)"², günümüzde veya geçmişte, yurt içinde veya yabancı bir ülkede, seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ve yönetici yardımcıları ile bunlara eşdeğer görev yapan kişiler, üst düzey politikacılar, siyasi partilerin üst düzey görevlileri, üst düzey adli, idari veya askeri görevliler ile kamu iktisadi teşebbüslerinin üst düzey yöneticileri ve sayılan tüm bu kişilerin eşleri, birinci derece akrabaları (anne, baba, çocukları) ve yakınlarını ifade eder.

"Sponsorluk", bir sponsorluk sözleşmesi veya adı farklı olmakla birlikte içeriğinde sponsorluk koşulları yer alan diğer türdeki sözleşmeler kapsamında kurumsal bir fayda elde etmek amacıyla katılmakta yarar görülen sanatsal, sosyal, sportif veya kültürel etkinliklerin, nakdi veya aynı olarak (ürün veya hizmet sağlanması gibi) desteklenmesidir.

"Usulsüz Fayda", bir tarafın ilişkili olduğu diğer bir tarafa fayda sağlamak için, usulsüz bir şekilde, kendi görev ve sorumluluklarını ihlal etmesi sayesinde elde edilen fayda.

"Yolsuzluk", sahip olunan yetkilerin özel kazanç elde etmek için kötüye kullanılmasıdır.

"Yolsuzluğa Teşvik", görev ve mevkiini mevzuata aykırı bir şekilde kullanması için karşı tarafı usulsüz bir şekilde teşvik anlamına gelir.

3. GENEL İLKELER

Divan Grubu, "yolsuzluğun her türüne karşı olmak" ilkesi dahil olmak üzere BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nde sayılan tüm ilkeleri benimser ve bu ilkelere uygun hareket eder. Bu kapsamda Divan Grubu, tüm faaliyetlerini en yüksek etik standartlara uygun olarak yürütmeyi temel ilke olarak benimsemiştir.

Yerel mevzuat ile sınırlı olmaksızın, Şirketimiz tarafından Divan Grubu çalışanları ve İş Ortakları'nca herhangi bir kimseye Rüşvet, Yolsuzluk, Kolaylaştırma Ödemeleri, uygunsuz Hediye verilmesine veya alınmasına müsamaha gösterilmez.

Hiçbir çalışan, doğrudan veya dolaylı olarak bir İş Ortağı veya herhangi bir üçüncü şahıs aracılığıyla herhangi bir biçimde Rüşvet veremez, alamaz veya bu konuda yetkilendirilemez.

Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatının ihlalinin, Divan Grubu ve ilgili yöneticileri, görevlileri ve çalışanlarına idari ve/veya cezai yaptırım uygulanması, ruhsat ve lisansların iptali, varlıklara el koyulması ve en önemlisi Şirketimizin ve Koç Topluluğu'nun itibarının zedelenmesi gibi ağır sonuçları olabilir.

² <https://www.fatf-gafi.org/documents/documents/peps-r12-r22.html>

Bir çalışan tarafından bu Politika'nın ihlali, işten çıkarılma dâhil olmak üzere önemli disiplin cezalarına neden olabilir. Ayrıca, ilgili eylemlerin yürürlükteki mevzuata aykırı olduğunun Divan Grubu Etik Değerlendirme ve Disiplin Kurulu Kararı ile tespiti halinde, Resmi İşler ve Uyum Yöneticiliği tarafından yasal mercilere bilgi verilir.

4. POLİTİKANIN UYGULANMASI

4.1. Üçüncü Taraflar ve Durum Tespiti

Rüşvet ve Yolsuzluk riskinin bertaraf edilmesi amacıyla, usulsüz işlemlerin, işlemlerin yasal bir şekilde gerçekleştirildiği izlenimini yaratmak için "komisyon" veya "danışmanlık" ücreti gerçek amacı saklamaya yönelik ifadeler içeren açıklamalar adı altında gerçekleştirilmesi hiçbir şekilde kabul edilmez.

Bu doğrultuda Divan Grubu, İş Ortakları ile ancak aşağıdaki durumlarda ticari iş ilişkisi kurar:

- İş Ortağı hakkında gerçekleştirilen Durum Tespit Çalışmasının³ olumlu bir şekilde tamamlanması,
- Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatına uyumun sağlanmasına yönelik gerekli olan koruyucu hükümlerin, imzalanan sözleşmede yer almasının sağlanması ve
- İşlemin gerçek niteliğinin gizlenmesinin amaçlandığı yönünde bir algıya sebebiyet verilmemesi için imzalanan sözleşmelerde olağandışı hükümlere (Örneğin piyasa koşullarının oldukça üstünde ya da altında yer alan ödeme şartları gibi) yer verilmemesi gerekir.

4.2. Hediye ve Ağırlama

Herhangi bir üçüncü taraftan alınan ya da bu taraflara verilen veya sunulan tüm Hediye ve Ağırlamalar, aşağıdaki kriterlere uygun olmalıdır:

- Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatına uygun,
- Nakit veya Nakit Benzeri olmayan,
- Hediye alan veya Ağırlamadan faydalanan kişinin konumuna uygun ve durumun getirdiği koşullar ile orantılı,
- Muhasebe hesaplarına doğru ve şeffaf bir şekilde kaydedilmiş ve
- Daha önce verilen/alınan Hediyelerin sıklığı nedeniyle, Hediye alan kişiyi uygunsuz bir şekilde etkileme niyetiyle yapıldığı izlenimini doğurabilecek ve bu nedenle bir yolsuzluğa sebebiyet verildiği algısı yaratacak nitelikte olmamalıdır.

³ Ayrıntılı bilgi için lütfen Tedarik Zinciri Uyum Politikası ile Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri Politikası'na bakınız.

Herhangi bir tereddüt halinde tüm çalışanlar, Divan Grubu Resmi İşler ve Uyum Yöneticiliği'ne danışabilir veya uyum@divan.com.tr elektronik posta adresine elektronik posta göndermek sureti ile sorularını iletebilir.

Detaylı bilgiye Divan Grubu Hediye ve Ağırlama Politikası'ndan ulaşılabilir.

4.3. Siyasi Partilere Bağış Yapılması

Divan Grubu adına herhangi bir siyasi partiye Bağış veya herhangi bir adla aynı veya nakdi katkıda bulunmak kesinlikle yasaktır.⁴

4.4. Sponsorluklar ve Bağışlar

Herhangi bir usulsüz fayda karşılığında bir Kamu Görevlisi, Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiyeye (veya Şirket'in faaliyet gösterdiği ülkelerde tabi olunan mevzuatta sayılan diğer taraflara) veya herhangi bir üçüncü tarafa hibe, Bağış veya Sponsorluk sağlamak yoluyla Yolsuzluğa Teşvik etmek yasaktır.

Bağış ve Sponsorluklar sadece Divan Grubu Bağış ve Sponsorluk Politikası'nda belirtilen kural ve ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilebilir.

4.5. Kolaylaştırma Ödemeleri

Divan Grubu, Kolaylaştırma Ödemelerine kesinlikle tolerans göstermez. Bu doğrultuda, çalışanların ve İş Ortaklarının, Divan Grubu adına Kolaylaştırma Ödemesi yapmaları yasaktır.

4.6. Kamu Görevlileri ile Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerin İstihdamı ve Bu Kişilerle Kurulacak İş İlişkileri

İş ilişkisi ve istihdam kararları etik bir şekilde alınmalı ve asla bir Kamu Görevlisinin Yolsuzluğa Teşviki veya Usulsüz Fayda elde etmek için bir yöntem olarak kullanılmamalıdır. Bu doğrultuda iş ilişkisi kurulması ve istihdam kararları verilmeden önce ilgili tüm kişilerin Kamu Görevlisi veya Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi olup olmadıkları internet, medya taraması ve diğer veri tabanları üzerinden araştırılarak tespit ve teyit edilmelidir.

Öte yandan aşağıdaki kriterlere uygun olması kaydıyla, Kamu Görevlileri veya Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler işe alınabilir veya bu kişilerle bir iş ilişkisi (Örneğin Müşteri, İş Ortağı vb.) kurulabilir:

- Uyumdan sorumlu departman veya görevli tarafından Genişletilmiş Durum Tespit Çalışması ("EDD") gerçekleştirilerek tespit edilen uyum riskleri ve bu risklerin Divan Grubu'na olası etkileri ile istihdam kararı ya da iş ilişkisi kurulması veya mevcut bir iş ilişkisinin sonlandırılması önerisi ya da mevcut iş ilişkisine devam edilmesi halinde ne gibi önlemler alınabileceğinin Divan Grubu Genel Müdürü'ne raporlanması ve Genel Müdür'ün, söz konusu

⁴ Ayrıntılı bilgi Divan Grubu Bağış ve Sponsorluk Politikası'nda yer almaktadır.

raporda yer verilen değerlendirme ve önerileri dikkate alarak istihdam veya iş ilişkisine başlama, sürdürme veya sonlandırma kararını vermesi,

- İş ilişkisinin meşru bir amaca hizmet etmesi ve periyodik olarak değerlendirilerek gerekli makul tedbirlerin alınması,
- İstihdam kararları bakımından kişinin, Usulsüz Fayda elde etmek veya mevzuata aykırı bir eylemin gerçekleştirilmesine karşılık işe alındığı algısına yol açmaması,
- Objektif olarak değerlendirildiğinde, istihdam edilecek kişinin ilgili pozisyon için aranan niteliklere sahip olması,
- Ücret ve diğer ödeneklerin iş ile kişinin niteliklerine uygun belirlenmesi.

4.7. Eğitim ve İşlemlerin İzlenmesi

Divan Grubu'nda aşağıdaki konulardan Şirket Resmi İşler ve Uyum Yöneticiliği sorumludur.

- Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatına ilişkin eğitimlerin Koç Holding A.Ş. Hukuk ve Uyum Müşavirliği ile koordineli olarak tüm çalışanlara yıllık olarak verilmesi,
- Gerekli olması halinde işbu Politika'nın, Divan Grubu'nun ihtiyaçlarına göre uyarlanması ve ilişkili prosedürlerin hazırlanması.
- Koç Holding A.Ş. Hukuk ve Uyum Müşavirliği ile koordineli bir şekilde işbu Politika ve ilgili eğitimlerin içeriğinin gözden geçirilmesi ve personele verilen eğitimlerin tamamlanmasının takip edilmesi,
- Eğitim faaliyetlerinin her yıl düzenli olarak belirlenen formatta Koç Holding A.Ş. Hukuk ve Uyum Müşavirliği'ne raporlanması.

4.8. Muhasebe Kayıtlarının Doğruluğu ve İşlemlerin Şeffaflığı

Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin tüm kayıtlar doğru, şeffaf, eksiksiz ve zamanında tutulmalı, tüm işlemler yürürlükteki mevzuata ve standartlara uygun bir şekilde belgelendirilerek muhasebe hesaplarına kaydedilmelidir.

Muhasebe hesaplarına aktarılan işlemler, tam ve net açıklamalara sahip olmalı, açıklamalarda muğlak ifadelerden kaçınılmalı, gerektiğinde destekleyici belgelerle (fatura, vb.) desteklenmelidir. Kayıtlar ve destekleyici belgelerin, söz konusu işlemlerin üçüncü bir kişi tarafından incelenmesi durumunda, bu kişinin, işlemlerin hangi amaçla ve ne şekilde gerçekleştirildiğini anlayabilmesini sağlayacak ölçüde açık ve net olması gerekmektedir.

Muhasebe hesaplarına kaydedilmeden işlem yapılması, varlıkların kayıt altına alınmaması ve kaydedilen işlemlerin usulsüz bir şekilde değiştirilmesi veya suistimal edilmesi hiçbir şekilde kabul edilemez.

Kayıt altına alınan işlemler, periyodik olarak risk bazlı denetimlere tabi tutulur.

5. YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Divan Grubu'nun tüm çalışanları ve yöneticileri bu Politika'ya uymaktan ve şirketin ilgili prosedürlerini ve kontrollerini bu Politika'daki gereklilikler doğrultusunda uygulamaktan ve desteklemekten sorumludur. Divan Grubu, ilgili taraf ve işleme uygulanabilir olduğu ölçüde, tüm İş Ortaklarının bu Politika'ya uyumlu davranmasını bekler ve bunun için gerekli adımları atar.

Bu Politika ile Divan Grubu'nun faaliyet gösterdiği ülkelerde geçerli olan yerel mevzuat arasında bir farklılık olması durumunda, Politika hükümlerinin yerel mevzuata aykırılık teşkil etmediği ölçüde, Politika veya mevzuattan, daha kısıtlayıcı olan geçerli olacaktır.

Bu Politika'ya, yürürlükteki mevzuata, Koç Topluluğu veya Divan Grubu Etik İlkeleri'ne aykırı olduğunu düşündüğünüz herhangi bir eylemden haberdar olmanız halinde, bu konuyu bir üst yöneticinize danışabilir veya raporlayabilirsiniz. Alternatif olarak Etik Hattı'na "koc.com.tr/ihbarbildirim" adresinden bildirimde bulunabilirsiniz.

Divan Grubu çalışanları, işbu Politika ve uygulamasına yönelik soruları Divan Grubu Resmi İşler ve Uyum Yöneticiliği'ne danışabilirler. Bu Politika'nın bir çalışan tarafından ihlali, işten çıkarılma dahil olmak üzere önemli disiplin cezalarına neden olabilir. Bu Politika'ya uyumlu hareket etmesi beklenen herhangi bir üçüncü şahsın işbu Politika'ya aykırı hareket etmesi halinde, ilgili sözleşmeler feshedilebilir.

6. YÜRÜRLÜK VE REVİZYON GEÇMİŞİ

İşbu Politika 30 Aralık 2021 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiş olup Politika'nın güncellenmesinden Divan Grubu Resmi İşler ve Uyum Yöneticiliği sorumludur.

Revizyon	Tarih	Açıklama
No:1	30.01.2024	Politika içeriğinde yer alan fakat tanımlar başlığında yer almayan ifadeler eklenmiş, Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi ("PEP") tanımı mevzuata uygun olarak güncellenmiş, Kamu Görevlileri ile Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerin İstihdamı ve bu kişilerle kurulacak iş ilişkilerinde Genişletilmiş Durum Tespiti yapılmasına ilişkin süreç detaylandırılmış ve anlam bozukluğu olan ifadeler iyileştirilmiştir.